

DEBRECZEN

Szerkesztőség, Kiadóhivatal és nyomda:
Kisfalussy kőr. herceg-utca 1. (Bikabérbáz).
Telefon: 17 52 és 27-89 (6 mellékalomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXI. évf. 58. 1944. március 11 szombat

Előfizetési ár: havonta 5.20 P. nettó, évi 58.00 P. nettó.
Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér

UTCAI HARCOK VOLTAK TARNOPOLBAN

A szovjet csapatok több ízben megpróbálták rohammal bevenni a várost, de erőiesztéseik a város északi és északkeleti szárnyán véres veszteségeik mellett összeomlottak — jelentik német részről — Fokozódott az elhárító csata hevesége a déli frontszakasz más pontjain is

A finn választ állítólag már elküldték Moszkvába — Az esélyek aránya 50-50 — mondják Helsinkiben — Péter szerb király Londonba utazott

A keleti front déli részén a háború egyik legnagyobb küzdelme dúl, melynek kiterjedése több száz kilométert tesz ki. A nagy Dnyeper-kanyarban levő Krivoj-Rogtól északnyugati irányba tart a szovjet új támadása egészen Jompolig, mely a régi galíciai határ közelében fekszik. A tegnapi német hadijelentés azt közli, hogy a helyenként fokozódó szovjet nyomást sok szakaszon elhárították a német csapatok. A szovjet erőknél csak egyes szakaszokon sikerült tért nyerniük, a németek Uman városát nehéz harcokban feladták.

A legújabb szovjet offenzíva céljai közöttvenni katonáikat, közelebb pedig politikaiak — mondja az Interim az MTI jelentése szerint. — „Katonai szempontból a bolsevistáknak az a szándékuk, hogy délen szétverjék a német védelmi erőt és messze kiterjedő mozdulatokkal megemissitják az itt harcoló német seregek minél nagyobb részét. A Zsukov parancsnokság alatt megindított támadás politikai célja az, hogy megretentse Németország déli kelet-európai szövetségeseit és legyűrtesse. Egyebekben Moszkva kétségtelenül azt reméli, hogy katonai sikerei esetén megjavul diplomáciai és politikai helyzete Ankarával szemben.“

Mialatt a déli szárnyon a csata széles arcvonalszakaszon a mozgó háború jellegét vette fel, a középső és északi szakaszon a német csapatok az összes eddigi gyűjtőpontokon fel tudják tartóztatni az oroszok nagy tűzerejű erőkkel támogatott erős támadásait.

Részletes helyzetkép

nyújt a keleti front déli szakaszáról az MTI berlini jelentése is. Eszerint a szovjet főerevek középpontjában a déli szakasz két súlypontja áll. Egyik Krivoj-Rog térsége a német állások keleti szárnyán, a másik Szepetovka térsége a német állások nyugati szárnyán. Kele. en a szovjet célja a német védelmi vonal behorpassztása, nyugaton a Lemberg—Odeszsa vasútvonal kérekerítése. Ezzel a két súlyponttal szemben a közbeeső szakasznak, azaz a zvenigorodkai és kirovgrádi harcoknak csak másodjelentőségük van. Ez magyarázza Uman város feladását is.

Német illetékes katonai magyarázat szerint azt azért lazították az ellenállást, hogy annál nagyobb erővel fordulhassanak a súlypontok felé. Ezek a főerevek, bár a

végleges megszállás még nem következett be, máris jelentős eredményekhez vezettek.

A krivojrogói betörési hely nyugati és déli szakaszán sikerült a bolsevistákra visszaverni. Az, hogy a következő napokban továbbra is a német kezdeményezés urálja-e a helyzetet, attól függ, hogy a szovjet púd-e új erőket harcha vetni. Hasonló a helyzet a nyugati szárnyon. Miután a szovjetek mintegy 40 km-es szélességben sikerült a lembérg odesszai vonalat átépíteni, egészen Tarnopolig nyomult előre, ahol utcai harcok is voltak. A németek Tarnopol és vasútvonalának a lengyel területre eső szakaszát ismét megtisztították a szovjet csapatoktól.

A fejlődés ezel még nem zárult le és a helyzetben mindkét részről állhatnak be változások. A válság azonban, amennyiben jogos ez a kifejezés, már elmúlt — állapítják meg német katonai körökben. A déli arcvonalszakaszal szemben a középső és északi szakaszt a helyzet szilárdsága jellemzi. Pszkov és Novoszokolnik térségében részben nagyszabású támadási előkészületek után a szovjet csak szűkebb keretek között folytatta támadását. Kétségtelenül azért mert felismerte, hogy a megszállt

német ellenállással szemben nincs kilátás a sikerre — hangoztatják német katonai körökben.

A finn békekérdés

egyek jelek szerint elmozdult a holtpontról. A svéd lapok már arról írják, hogy a finn kormány elküldte választ Moszkvába. Az „Aftonbladet“ értesülése szerint a finn választ nem eredeti formájában adták át Moszkvának. A válasz már Stockholmba érkezett. A svéd közveitők azonban úgy találják, hogy tanácsos lenne, ha finn részről még bizonyos változásokat eszközölnének. Az új szöveget ezután Stockholmban dolgozták ki és így küldték Helsinkibe vissza. Hétfőn kaptak Stockholmban választ a második fogalmazásban és ebben az irányban küldték haladéktalanul tovább Moszkvába. A finn választ az orosz követelésekkel szemben felhozott ellenvetései nagyon udvarias hangon vannak fogalmazva. Ezenkívül a finnek még bizonyos magyarázatot és bizonyos tények fontos körülményeit kerik az oroszoktól.

A „Morgen Tidningen“ vezércikkben foglal állást a karáliei földszorosra vonatkozóan túlmegszemelő szovjet területi követelésekkel szemben. Finnország most

már feladta keletkaréliei számitásait — hangoztatja a lap. Svédország ugyan szeretné, ha Finnországnak sikerülne békét kötnie. Nem fog azonban semmiféle nyomást ez irányban Finnországra gyakorolni. Minél jól értesült körökből közlik, az oroszok nem fogantositottak semmiféle katonai intézkedéseket egy Finnország elleni támadás céljaiból. Felülös finn körökben az „Aftonbladet“ tudósítója előtt így nyilatkoztak: az esélyek aránya az 50:50-hez.

A jugoszláv kérdés

is aktualis lett a sok külpolitikai „kérdés“ és „ügy“ között. Londonban tárgyalások kezdődnek a közeli napokban a jugoszláv ügyben. Egy londoni távirat hírül adja, hogy Péter király Purics miniszterelnök és Milicevics befolyásos miniszterrel együtt Kairóba repülőgépen a brit birodalmi fővárosba érkezett és ugyancsak Londonba érkezett Bariból dr Smolleta, Tito külügyi bizósa is. Úgy látszik, hogy Churchill kezdeményezésére most valóban megkiserlik a hidverést a Purics-kormány és Tito „nemzeti felszabadító bizótsága“ között. Washingtonban úgy vélik, hogy Tito hajlandó együttműködni Péter királlyal és mind londoni, mind washingtoni vélemény szerint kompromisszumos megoldásra lehet számítani.

Londoni jelentés szerint a szabad délszlávok londoni bizótsága a jövő Jugoszlávia számára állítólag olyan rendszert készítenek e ő, amely némely vonatkozásban hasonlít a svájcihoz és az ország egyes részeinek, Szlovéniának, Horvátországnak és Szerbiának a svájci kantonokhoz hasonló szuverén államjogi helyzetet biztosítanak. A délszlávok londoni bizótsága Jugoszlávia törvényes kormányának ismeri el a Tito—Ribar bizótságot.

Török képviselő cikke

Az ankarai „Aksam“ című török lapban Sadak képviselő kifejti, hogy Törökország ebben a háborúban a szövetségesek győzelmének alapján áll. A törökök mindent megtesznek, ami módjukban áll, hogy ezt a győzelmet elősegítsék. Törökországnak nincsenek területi követelései — írja Sadak. Ezért nehezen értjük, mit akarnak az angolok Törökországtól, amikor lehető előnyökről beszélnek. Nem akaruk határainkat

visszatolni, hanem biztonság akarunk látni magunk körül. Ehhez pedig az is elölséges, ha szövetségünk szuverén, szabad államok és Törökország barátai. Ami pedig az angol sajtónak azt az aggodalmaskodását illeti, hogy a háborúból való kivülmaradásunk esetén nem vehetünk részt az új rend felépítésében, meg kell mondanunk, hogy bizonyos idő óta annyira zavarosnak és sötétnek látjuk a háborúani helyzetet, hogy háborúba lépésünk csak súlyos terhet jelentene a jövő szempontjából. A törököknél, valamint bizonyos angol és amerikai körökben is mindinkább gyengül az a remény, hogy a béke különbösen „brilljans“ lesz. A szövetséges sajtó és a szövetséges államférfiak kijelentései egyáltalában nem felbátorítóak a háború áldozatainak, a Balkán-államoknak jelenlegi és jövőbeli helyzetére vonatkozólag.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoka közli: Egy tengeraltjáróvadász Fekete-tengeren megemissített egy szovjet tengeralattjárót. Krivoj-Rogtól délnyugatra tovább tart az erő ellenséges nyomása. Lendülettel ellentámadások során többhelyütt visszavetítettük a bolsevisták és erősebb szovjet harc csoportokat megemissítettünk, vagy szétvertünk. Kirovgradól nyugatra, Zvenigorodkától délnyugatra, Szepetovkától délre, valamint Jompoltól délnyugatra fokozódott az elhárító csata hevesége. A főlányban levő erőknél indított ellenséges támadások sok helyen megállításak. A bolsevistáknak csak egyes szakaszokon sikerült tért nyerniük. Nehéz harcokban feladtuk Uman városát. Ezekben a térség

Fontos tudnivalók!

Hirdetmény a háziszemét fuvarozási díjáról. — (6).
Árpavásárlási utalványok kiadása. — (7).

Este fél 9 óráig!

A tél és tavasz

ereje mérközök körülöttünk. Viharzó szelek kergetik különböző irányba a fellegetek, melyek terüket hó, vagy eső alakjában szórják le a földre. A tél még mindig fagyolni akar, hogy ne legyen élet, a tavasz pedig szelőt, előbukkanó napsugarakat hív segítségül, hogy pezsdüljön az élet. Mi emberek, hol meghoronzunk, hol mosolyogva örülünk a természet viaskodása közben. Egy-egy hókupac, mit a szél ereje hordott össze koporsóra, szemfedőre emlékeztet, a megmaradt fű zöld színe arról beszél, lesz tavasz, új élet.

Az edzett ember neki megy a szél erejének, neki hóviharnak, megy előre, mert ismeri a célt. Az ingatag, beteges, menedéket keres, ide-oda forog, hol húzódnát meg, biztosítani fonyadt életét. A naptári Gergely napra zimankó jelentkezik, de nem messze utána József napra verőfény tükröződik a vizek szabad színén. Március a magyar ég alatt a természet szemléleténél feljebb is emeli a fő határainál. Mutatja a történelem tanulságait nem delibábról, hanem valóság-gal, mutatja az emberek magaviseletét. Aki neki vág a vihar-nak, arcát széppé teszi a küzdés. Vonásai határozott cselekvést mutatnak. A pipogya satnya színe tétovázást jelent, ki lesből tör emberek életére. Ez utóbbiak nem mernek kiállni, meggyőző-dést hittel hirdetni, életet megtartani. A küzdő köpenyt is leveti, hogy mozgása határozot-tabb legyen, míg az alakoskodó köpenyt forgatja. Azt lesi, ki-nek a kezét nyerheti meg, a maga hasznára. Ezek a bajtcsi-nálak, a társadalom méregkeve-ről Mennyi erőre van szükség-ünk, hogy fenntarthatassuk ma-gunkat, rohanó élet és esemé-nyek áradásaiban, Mennyi szel-lemi készség kell ahhoz, hogy el-kerülhessük a reánk leselkedő veszedelemeket. Nem gyávagságból hanem, hogy több időnk legyen igaz feladatok egyenes megoldá-sára. A tavasz lehet úgy is vár-ni, hogy égünk a munkavágytól és úgy is, hogy oda húzódnak ahol süt a nap és álmosan bólo-gatunk mindenfelé.

A tél erőszakosságát le kell győzni-e a tavasznak még akkor is, ha bele rohan a tél a tavaszba. Nekünk pedig dolgoznunk kell a tavaszban az élet fejlődéséért, a jövődó természetért, dolgozni egy-másért. Kell bennünk lenni élet-kedvnek, hitnek, lelki és testi erőnek, mindig tettere készen. Nekünk ma nemcsak megelégedni kell megőriznünk, biztonságba helyezni, de építeni új falakat, toborozni lelkes sereget, amelyik át van hatva a kötele-ségérzettel. Együtt küzdeni, mint azoknak utódai, akik értik a ma-gyar sors viharát, hőfregettel, villámlások tüzevel. Értik tava-szi verőfényben hogy ki kell áll-ni életuntakra biztosítani emberek menetelését akár templomokba akár műhelyekbe, vagy hivatal-szobákba. Biztosítani a szántást és vetést. A tavasz kibontako-zása a fagyzárak elovadásával veszi kezdetét, mit meglágyít a napfény, szellő, vagy tavaszi esőcepp. Vagyis a mindent át-ható életmunka.

Életünk útjára azt mondják kevés napsugár hull, kevés örö-münk van. Menjünk a természet-be, mennyt küzködjék a napfény komor fellegekkel, fagyos sze-lekkel, míg erős lesz. Mennyi kar erőre, izmok megfeszítésére van szüksége a szántó, a szőlőt nyitó embernek, míg szerszáma tisz-

tára, fényesre csiszolódik, hogy azután könnyebben haladjék a munka. Ne jajjongjanak hát azok mint a kuvikok, akik sem-mit sem tesznek, vagy a sötétben csak huhognak, mint a kísér-tetesen zsákmánykereső bag-lyok!

Új élet kialakulásakor előbujnak rejtekeiből a eszű-mászók ezek azok a hullók, amelyek oda-tartják hátukat, ahol sűt a nap hogy vértük megpezdüljön, kü-lönbön borzongatón hidegek. Tél és tavasz birkozásában ál-junk ki, neki feszített mellet a muakának de ebben a tavaszban mindenki ott legyen. Ne legyen köpenyforgató, sűtkéző kö-zöttünk, hanem keveset beszélj és sokat dolgozz magyar. Nem érünk rá időt pazarló fecsegése-ke, csak a munkára. Aki dolgozni szeret, megléti a munkahelyét. Az érkező tavasz hírnökei ezt mutatják. (SL)

Az alsóház 63 tagja az Atlantic Charta érvényesítését követeli

Lisszabon, március 10. A brit hírszolgálat jelenti Hatvanhárom parlamenti tag — a munkás, nemzeti munkás, szabadelvű, független munkás és a commonwealth párt tagjai — esütörtökön indítványt terjesztettek be, melyben bírálják a brit kormányt az atlanti okmány kérdésében tett nyilatkozatait. Ez a Ház — mondja az indítvány — amely az at-lanti alkotmányban foglalt kü-lönleges ígéreteket fejében tartja, sajnálja azokat a nemrégiben tett nyilatkozatokat, amelyek öfelsége kormány részéről hang zottak el és amelyek azt a be-nyomást erősítik, hogy az atlanti bullában lefektetett elvek jog-szerint nem vonatkoznak Német-

országra, sem más ellenséges or-szágra. Ezek a megnyilatkozások hi-telét rontották az Atlantic Char-tának a szövetséges népek szá-mottóvó rétegében, ugyanakkor az ellenséges országok népeiben megerősítik a támogató szándé-kot vezetőik iránt s éppen ezért arra alkalmasak, hogy meghosz-szabbítsák a háborút és a tartós-béke kilátásait rontsák, avagy esetleg teljesen lehetelenné te-gyék. Éppen ezért az indítvány előterjesztői sürögösen arra kéri a brit kormányt, nyilvánítsa ki világosan, hogy a chartában le-fektetett elvek az egész világra vonatkoznak. (MTI)

Egy amerikai szenátor Alaszkába invitál a a finneket

Washington, március 10. (Bud Tud) Az United Press jelentése szerint Wiley köztársasági szenátor sajtó útján javasolja, hogy ha az oroszok finn terüle-tekét anektálnának, akkor az Egyesült Államok Finnországnak menedéket ajánlanának fel

Alaszkában. Ha az Alaszkába kívándorolni szándékozó finn népesség csoportot új léthez segítenék — mondotta a szena-tor — akkor félreismerhetetlen módon bizonyítanánk Finnor-szágról iránti barátságunkat.

A 42-es bizottság ülése

A 42 tagú országos bizottság ülést tartott, melyen tárgyalta a miniszteriumnak rendelkezter-vezet a teherfuvarozási gépjár-mű vállalatok működésének szabályozásáról.

Schandl Károly, vitéz Imrődy Béla, Rassay Károly, Kunder Antal és Fabinyi Tihamér hozzá-szólásai és Zsindely Ferenc ke-resekedelmi miniszter felvilágosi-tása után a bizottság a rendelet-tervezet kisebb módosításokkal tudomásul vette. Aztán tárgyal-ták a miniszterium rendelkezter-vezet a lóversenyfogadások jö-vedelméből teszevelési és test-edzési célokra fordítandó össze-gek egyrészének tanoncothonok létesítésének felállításáról. — A ren-delethez Eszterházy Mór és Kunder Antal bizottsági tagok szölköztek hozzá, majd Bornemisza Géza és Szinyei Merse Jenő mi-niszterek részletes felvilágosítá-sa után a bizottság ezt a rendeletet is tudomásul vette.

Üzenetek a frontról

Olasz László főtörzsrőmester rendelkezési helyéről értesíti fele-ségét, hogy a csomagot megkapa-ta, köszöni, jól érzi magát és a boldog viszontlátásig szerető csókjait küldi.

Tóth Gábor honvéd az F. 505 tábori postaszámról értesíti fele-ségét, szüleinek és rokonainak. Értesíti szeretteit, hogy már teljesen fel-gyógyult és a boldog viszontlátá-sig számtalan csókot küld.

Pipó István honvéd a B. 273 tábori postaszámról értesíti fele-ségét, szüleit és testvéreit, hogy ne aggódjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van. Sok levelet vár és zeretó csókjait küldi.

Szabó Sándor ővezető a Z. 443 tábori postaszámról üzeni felesé-gének, kislányának, Dereckére szüleinek, valamint Debrecenbe testvéreinek, hogy jól érzi magát. Panaszokdók, mert kevés levelet kap. Szerető csókjait küldi.

Teresi Péter honvéd a Z. 443 tábori postaszámról üzeni Kis-marijára feleségének, Esztárbá szüleinek, testvéreinek és roko-nainak, hogy ne aggódjanak érte, mert nincs semmi baja. Sok levelet vár és csókjait küldi.

gekben esütörtökön 22 ellen-eszű-páncélost semmisítettünk meg. Az arevonai kö-pszó szakaszán helyi jelentőségű harc cselekményre került sor.

A városokolnaki és pszkovi 10 szöztől arevonalon heves harcok-ban meghíusult az ellenség páncé-lokokkal és esutarepülökkel tá-mogatót erősebb támadása. Ezek-ben a harcokban 29 ellenséges

A délolaszországi harcok

Az olaszországi arevonalon élénk harci tevékenység során visszavertük az ellenség helyi előretöréseit és eredményes saját rohamcsapatvállalkozásokat haj-tottunk végre. Mosszardó tüzer-

páncélost löttünk ki. Helyi be-töréseket azonnali ellentámadás-sal felszámoltunk, vagy elrekeszel-tünk.

A haditengerészet őrhajói a nar-vai öböl felett 5. német vadász és légharító lövegek Tallin ellen irányított ellenségei éjszakai légi támadás során összesen 21 szovjet bombázót löttek le.

A nyugati légiháború

Az északamerikai légi haderő március 9-én a déli órákban újabb terrortámadást intéztek a birodal-mi főváros ellen. Az erős elhárító jüz szöztörta a támadó köteléke-ket és megakadályozta az össz-pontosító támadást. Az ellenséges gépek zárt füst- és felhőréteg vé-delme mellett robbanó- és gyújtó-bombákat dobtak le különböző lakónegyedekre és a város szélén ledobott bombák károkat okoztak. A lakosságnak veszteségei vol-tak. Az ellenség ezenkívül célzás nélkül robbanó és gyújtóbombá-

ségünk tűz alatt tartotta az ellen-séges kirakodási helyeket Anzio és Nettuno térségében és találato-kat értek el lözzer- és füzományag-raktárakban. Erős robbanások ke-ltekzetek.

dobták Nyugat- és Észak-Német-ország helységeire. Minthogy a körülmények az el-hárítás szempontjából különösen kedvezőtlenek voltak, a légvéde-lem csupán 9 ellenséges gépet lött le.

A péntekre virradó éjszaka brit zavaró gépek bombákat dobtak nyugatnémetországi helysé-gekre. Március 1-től 10-ig a ten-gereszei erők, kereskedelmi haj-ók légharító lövegei és a ten-gereszei légvédelme 25 ellenséges gépet semmisített meg. (MTI)

Legújabb jelentés a keleti front déli szakaszáról

Nagy küzdelem Tarnopolért

Berlin, március 10. Az Inter-imp jelent a keleti arevonali déli szakaszról: A keleti arevonali déli szárnyán esütörtökön is a harc képét Zsukov támogatása adta meg.

Zvenigorodka mellett és Sepe-tovkától délre a bolsevisták tö-megtámadásai igen nagy vesztesé-geik mellett mégis meghíusultak. Ezzel szemben Proskurovtól észak-ra néhány km-nyí tört tudtak nyerni és többőrs elkeseredett küzdelem után a németek kényte-lenek voltak Uman városát áteng-edni nekik. A németek Zsukov páncélos seregeiből 84 harci kocsit pusztítottak el.

A bolsevisták több ízben megpróbálták rohammal bevenni Tarno-

pol városát, de erőfeszítéseik a vá-ros északi és északkeleti szárnyán rendkívül nagy véres veszteségeik mellett összeomlottak. A keleti arevonali déli szakaszán a másik támadási súlypont esütörtökön is Krivoj Rogtól délnyugatra eső té-rségben volt, ahol a bolsevistáknak az előző nap keskeny helyen sike-rült a német vonalakat felszakí-tani és Novibugig előretörni.

Erofeszítéseiket esütörtökön is nem esikkenő hevesseggel foly-tatták. A német gránátosok azon-ban hidegvérben elhárították a bolsevisták szünet nélküli táma-dásait. Egy gépesített német harci csoportnak sikerült körül-zárni és megsemmisíteni két szov-jet lövészetet. (MTI)

Orosz légitámadás Tallin ellen

London, március 10. (Bud. Tud.) A péntekre virradó éjszaka orosz repülőgépek támadást intéztek Tallin, Észtország fővárosa ellen.

Helsinki, március 10. (MTI): Tallin az éjszaki főváros esütör-tökön este heves légitámadás cél-

pontja volt. Mintegy háromszáz repülőgép keleti és északi irány-ból a város fölé szállt és két órán keresztül dobtá le bombáit. A heves légharító tüzet Helsin-ki magasan fekvő pontjáról is látni lehetett

Újszerű rakéta-lövedéket használ a német légharító tüzéség

London, március 10. (Bud. Tud.) A 8. amerikai légi hadtest parancsnoksága közli, hogy a esütörtöki légitámadás alkalmá-vál, amely főképpen a birodalmi főváros központja ellen irányult,

a németek újszerű rakéta-lövedé-keket használtak. A lövedék egy-szerre négy rakétát lövel ki. Az egyik ilyen lövedék egy ameri-ka bombázót a szó szoros értel-mében kettőhasított.

Finn csífolat

A stockholmi „Svenska Morgen Tidningen” egy jelentést közöl, amely szerint az Egyesült Álla-mok helsinki követségének ügyvé-ve a kormány megbízásából kö-zölte volna a finn kormányal, hogyha a finneknak nem sikerül olyan megállapodásra jutniok az

oroszokkal, amelyek nyomán Finn-ország kilép a háborúból, az Egye-sült Államok megszakítja diploma-ciai kapcsolatát Finnországgal. A finn külügyminiszterium felhatal-mazta a Finn Távirati Irodát, hogy a teljesen alaplatan állítást megcáfolja.

Moszkva ragaszkodik a Curzon-vonalhoz

London, március 10. (Bud. Tud.) A moszkvai brit nagyköv-et távirati úton eljuttatta Lón-donba a szovjet kormányának a brit kormány kérdésére a len-gyel javaslatokra adott vála-szát.

A Kremli válasza, amelyet Romer lengyel külügyminiszter-ternek adott, két feltétel teljesi-téséhez ragaszkodik. Ezek a fel-tételek: 1. Lengyelországnak a Curzon-vonalat keleti határánt el kell ismernie. 2. A lengyel emigráns kormányból el kell tá-volítani a Szovjet-Úntóval szem-ben elhíusó és erőltetni bizonyos minisztereket és más. Angliában vagy az Egyesült Államokban élő személynégekkel kell no-

tolni őket. Bár a brit kormányt ezzel be kell látnia — állapítja meg az Exchange Telegraph diploma-ciai munkatársa — hogy az orosz-lengyel kérdésben kifejtett két bonapi intenzív tevé-kenysége kevés, vagy egyáltalán semmi előrehaladási nem hoz-zott, a reményt még sem adja fel és továbbra is keresi a meg-oldás útját

— Svédországban egy amerikai repülőterd kényszerleszállást haj-tott végre. A gép teljesen open ér földet. Tízötnyi legénységét őri-zerbe vetik.

Könyvkötő-segégeket,

könyvkötő munkásnőket és könyvkötő tanulóéányokat azonnali belépésre keressük

VÁROSI NYOMDA
Büszörmenyi-út 6. szám.

Helyközi fuvarozási vállalat

helybeni és vidéki mindennemű fuvarozást, továbbá bérszámlást gyorsan és jutányosan eszközöl

Varasdi Horváth Mihály fuvarozási vállalata

Városi iroda: Piac-utca 43. (Svetits-palota.) Telefon: 25-48.
Telephely: Jókai-utca 22.
Rendelések felvétele: városi irodában.

Városi iroda hivatalos órái: reggel 8-tól délután 4 óráig.
Hadbavonultak hozzátartozói-nak, frontharcosoknak, hadi-rokkantaknak 10 százalék engedmény.

A magunk úján

Kállay miniszterelnök beszédei és nyilatkozatai

Kállay Miklós miniszterelnök hivatalbe lépésének második évfordulóján összetölgelva kiadásra kerültek mindazok a beszédek melyeket a miniszterelnök az utóbbi időben tartott.

A könyv a mai világágásban államvezetésünk pártpolitikán felül magyar állásfoglalását körvonalazza. A cím mindent kifejez, a beszédek vezető gondolata az örök magyar ideálok szolgálata.

Nyilván leghelyesebb, ha ezeknek a beszédeknek jellegzetesebb és mindinkább időszerűségeit kapott részleteit idézzük:

...Nincsenek fiatal nemzetek és öreg nemzetek — csak örök nemzetek vannak, vagy eltűnő, tisztavirágú, új. Az örökéletű magyarság jaja erejének, letűnésének megtestesülése, megszemélyesítője Horthy Miklós, — amikor Őt ünnepljük, magunkat becsüljük, amikor Őt köszöntjük, magunk mellett tesszük hitvallást.

Mi a magunk életét akarjuk és fogjuk élni: meg nem alakodni senkinek és meg nem alakítani senkit. Mi mások magunkat és mások akarunk maradni, nem tudunk marolni napra újra és újra változni. Ez a legnagyobb értékünk. Magunknak talán sok bajt szerzünk vele, de a világnak az értéküket ez jelenti. Ezért kell fennmaradnunk és ezzel fogjuk méltó helyünk és a térképén és a történelemben betölteni.

... Azt mondják mégis, hogy pártok is vannak — benn az országgyűlésben és kinn az országban. Hogyne csak legyenek is. Nem akarom egyenruhába öltöztetni a magyart, a lelket akarom egyesíteni. Szolgálat tenni soha — de mindent az ország, a nép szolgálatába állítani. A lélek, a lelkek egységét hirdetem, nem a különbségeket. Ebben hiszek és ebben bízom, tudom, hogy így van jól.

Hivatás az, ami reánk vár, az igazság, a béke, a helyreállítás a rend fenntartásának hívatása. Ehhez kell itthon nyugalom, fegyelem és erős hadsereg — künn az elfogulatlan és nem a szenvedélyektől fűtött barátok megértése. Mind a kettő rajtunk múlik. Belső rendünk, hadseregünk ereje — barátot is szerez és csak ez és semmi más. Ez lesz a magyar igazság győzelme.

Nekünk, magyaroknak és a Kárpátok medencéjében élő minden népeknek szent kötelessége, hogy egymás segítségére sieszünk egymást segítsük és hogy töldünknek szabadságát, népi és nemzeti életünk függetlenségét, idegen befolyásoktól való mentességét — úgy, hogy abból mindnyájunkra a legtöbb jó és béke és nyugalom származzék — kimunkálni szent, emberi hazafiúi kötelességünk.

A mi sorsunk, bármennyire is als játékszernek látszunk a világ nagy hatalmasságainak kezében, porszemnek annak méretei között, hiszem és vallom nagyrészen saját magunktól függ. Ezért küzdök, ezért gyötöröm és nem engedem magamat kényelmes, leegyszerűsített, de a nemzet létét vagy nemlétét annál inkább szem elől tévesztő és veszélyeztető elhatározásokba belesodorni. Nem mozdulok semerre az egyedül biztos, becsületes sziklaalapról, a kizárólagos magyar gondolat, cél és jövő vonaláról.

Határaink megvédése a nemzeti létünk vagy nem lenni: parancsa. Ha életünket magunk adjuk fel, nincs mentésünk a történelem ítélőszéké előtt.

Le akarom itt szögezni, hogy ennek az országnak a politikáját sem fenyegetések, sem ígérgetések nem változtathatják meg. Ez a politika semmi más, mint magyar. Igen ezért nem lehet sem fenyegetéssel sem ígérgetéssel eltávolítani bennünket a magunk útjáról, kizárólag

ezért ezért és ezt másképp kifejezni nem is lehet, mint egyedül csak így, magyarul!

A mai időkben természetes, hogy egyek vagyunk és határozottan állítom — ezt igazán senkisémm vonja kétségbe —, hogy a honvédelem kérdésében mindnyájan egyek vagyunk ebben az országban.

Bátran állíthatom, hogy a kismeték nélkül nincs Európa, úgy Európa nélkül nincs világ. Legalább is olyan, ami emberhez méltó lenne. Ezért beszélek és beszélünk olyan sokat a kismetékéről, mert meg vagyok győződve, hogy az új világbeke megalkotásában szerepük kell, hogy legyen, mert ha nem lesz, ez a béke nem lesz béke. Természetesen ennek a felismerésnek át kell hatnia a világ kisebb és nagyobb nemzetét és elsősorban a kismetéknek kell önmagukba szállniok, hogy méltóak legyenek arra a piedesztálra, amelyre a multjuk emelte őket.

A legfőbb szolgálat, amit a kismeték tehetnek az, ha hűek maradnak önmagukhoz és ha a megpróbáltatások idején is hűen őrözik saját teljesítményüket és az emberiség alapvető értékeit. Történelmi multtal bíró nemzetek eltörlése szétrombolása

A Független Kisgazdapárt országos választmányi ülése

A párt tárgyalásokat folytat szélesebbkörű demokratikus együttműködésre

A Független Kisgazdapárt országos nagyválasztmánya Tildy Zoltán elnöklésével ülést tartott. A választmányi ülés hódoló táviratot küldött a Kormányzó Úrnak kormányzásának 24. évfordulója alkalmából.

Tildy Zoltán beszámolójában hangsúlyozta, hogy a kisgazdapárt ellenzéki párt és az egyetemes nemzeti célokat szolgálja. A párt főcélja mindig a belső szabadság biztosítása, a tiszta demokrácia és a gazdasági megerősödésért való küzdelem volt. Hangsúlyozta, hogy a párt országsgazerte erejének talében van. Az elmúlt négy és fél év alatt a párt főtevékenysége az volt, hogy hozzájáruljon az ország fennmaradásának és függetlenségének biztosításához.

A magyar függetlenségét — folytatta a többek között — a világ valamennyi hatalmával szemben soha fel nem adjuk. A nemzetiségi kérdésben célunk a testvéri együttműködés alapjainak kifejlésztése. Súlyos probléma a jövőben a szociális kérdések megoldása és az átmenet kérdése. Talán azon fog eldőlni az ország jövő sorsa, hogy ezt az átmenetet hogyan tudjuk biztosítani. Ezek között első a belső rend megőrzése.

Beszélt a földmunkáskérdésről. A Szociáldemokrata Párttal történt összefogásban mindkét párt fenntartja a maga programját. A Szociáldemokrata Párt vezetői

Uzsorabíróság elé kerültek a debreceni börtönvajlás szereplői

Hírt adjunk annakidején arról, hogy Tóth Péter debreceni szállítómunkás, aki Fröhlinger Mihály szállítási vállalkozónál volt alkalmazásban, ellopott 245 kilogramm bört, melyet 1943 december 17-én szállított el a Hatvan-utcai Wolffner börtörkereskedésből. A szállítást nem teljesítette, mert útközben találkozva Kemecei Imre nevű társával, a kocsmákat kezdték látogatni és teljesen leereszgedett. A bört Kemecei Jánosra vitte, ott elrejtette, majd eladta Szabó Antalnak 400 pengőért a hatósági áron 2000 pengőre értékelt öt bál bört.

Tóth Péter és társai ellen meg-

nemcsak az egyes nemzetek határain belül rombolhat össze mindent — ez a világ szüntelést dekomponál: ha a színárnyból egy-egy színt kinennénk, egy az bizony, nemcsak ez az egy szín fog hiányozni a világból, hanem a nap is másképpen fog sütni és éltető erejéből egy sugár kiesett.

Magyarország nem folytaltott hódító háborút, Magyarország nem keresett sem könnyű, sem nehéz zsákmányt, csak a jussát. Természetesen a sajátjának tekintette azt, ami mindig az övé volt, amit csak Trianonban vettek el tőlünk — ezt soha nem titkoltuk — de sohasem vezette ebbe a háborúba a hódítás vagy erején túli terjeszkedés. — Élni akartunk és élni akarunk, a háború egyetemes kockázata alól nem tudtuk kivonni magunkat, nem szigetelhetjük el az országot a háború mindenféle kiterjedő tűzvesze elől. A tűzveszt nem mi gyújtottuk meg, nem lehet bűnünk az sem, ha lángja minket is megperzsel. Különbösen is a Duna—Tisza tájat és a Kárpát-medencét a Gondviselés nem Tündérszietnek teremtette, a magyar sors sohasem volt a vesztélytelen hetykeség, vagy az ügyeskedő vámszedők sorsa. Vállaltuk, mert vállalnunk kellett azt, amire helyzetünk kötelezett, de helyzetünket Trianonban nem mi szabtuk meg.

sege kijelentette, hogy a magántulajdon ellen agitációt nem folytatnak és a Szociáldemokrata Párt azt is helyesli, ha tagjai részt vesznek az egyházak demokratikus életében.

A nagyválasztmány felhatalmazást adott a pártvezetésnek, hogy folytassa tárgyalásait szélesebbkörű demokratikus együttműködésre ellenzéki pártokkal és pártpolitikai tényezőkkal. Ebben az együttműködésben a Szociáldemokrata Pártnak is részt kell vennie, de nem működhetnek együtt olyan csoportokkal, amelyek szociális jelszó hangoztatása mellett diktatúrára törnek.

Nagy Ferenc országgyűlési képviselő a parasztság utáról beszélt. Senkinek sincs oka felleltélni, hogy a parasztság a jövőben nem lesz olyan ezilárd védőbástyája a nemzetnek, mint volt a multban. Törékvesszi haladást jelentenek a multtal szemben, de azok valóráváltására csak az ország rendjének megőrzése mellett képesek.

Szentiványi Lajos országgyűlési képviselő előterjesztette a nőkérdésre vonatkozó határozati javaslatot. A párt csatlakozni kíván ebben a kérdésben a modern északi és nyugati demokráciák megoldásaihoz. Még a mezőgazdasági kérdésekre vonatkozó határozati javaslatot fogadta el a nagyválasztmány.

nyitási indítványt terjesztettek elő és a bíróság bizonyítást is rendel el abban az irányban, hogy milyen körülmények között történt a börtök vásárlása és Tóth milyen részeg volt a Kemeceivel való italozásai során. Elrendelte a bíróság a többek között Hüdák Sándor vendéglős kihallgatását is. A végzés kihirdetésénél a hallgatóság padsorából hangosan mon-

dozták:

— Hüdák idézik meg Hüdák kocsmáros, tegnap temették!

A bíróság meggyőződött arról, hogy tényleg eltemették a megidézendő tanút és így a védelem kérsére az ügyet idézik meg a következő tárgyalásra, mivel ügyie ő volt ott a kiszolgáltatásnál, férje már beteg volt abban az időben.

Kormányrendelet a lakószobák rendkívüli igénybevételéről

A hivatalos lap pénteki számában kormányrendelet jelent meg a légi támadások következményeinek elhárításáról és az ezzel kapcsolatos jogviszonyok rendezéséről szóló előbbi rendelkezés módosítására vonatkozólag. A mostani rendelet kimondja, hogy a belügyminiszter az előbbi rendelkezésben meghatározott honvédelmi szolgálások igénybevételét közhivatalok és más közérdekű intézmények elhelyezése céljából is elrendelheti. Kibővítették a dologi honvédelmi szolgáltatások igénybevételének lehetőségét, ezeket a szolgáltatásokat a belügyminiszter felhatalmazása alapján a kormánybiztos is igénybeveheti. Módosították az indokolt lakás-szükséglet megállapítására vonat-

kozó rendelkezéseket is. Az új rendelet szerint városokban az indokolt lakás-szükségletet úgy kell megállapítani, hogy önálló felnőtt személy részére egy lakószoba és családja van, egy családtag esetében egy további lakószoba, több családtagra egy-egy további lakószoba érintetlenül hagyandó. Annak, akinek élethivatása vagy foglalkozása folytatásához külön dolgozószobára vagy dolgozóhelyiségre van szüksége, ezen a címen még egy különszobát is meg kell hagyni.

Községekben az indokolt lakás-szükségletet esetenként a lakásban lakó személyek összes számának mérlegelésével a községi elöljáróság állapítja meg.

„Az összefogott erős női munka csodat művehet Debrecenben”

Megalakult a debreceni református nőszövetségi tanács — Koncz Aurélnét választották elnöké

A debreceni református nőszövetségek a fokozott munka és együttműködés érdekében megalakították a debreceni református nőszövetségi tanácsot.

Közének után dr. Szász Imréné egyházmegegyel elnöknő imádkozott és mondott megnyugtató nőszövetségi munka fontosságát emelte ki, melyet nem a háborús helyzet teremtett meg s mely nem is fog befejeződni a háború után, hiszen céljai állandóan, függetlenül a változó viszonyoktól.

A nőszövetségi kiküldöttek számavétele után dr. Makkai Sándorné az összefogott célját ismertette. Kiemelte, hogy központi szerv megalakítása nélkül a nőszövetség munkája szétfolyó, az erős szétforgácsolódna. A központi szervnek kell tekintéssel, felelősséggel intéznie az ügyeket, mindegyik nőszövetség érdekében egyformán kell képviselnie. A vezetők itt találkoznak, megbeszélik a problémákat, megismerik, megszeretik, lélekben közelebb kerülnek egymáshoz s közelebb hozzák a nőszövetségek tagjait is. Így aztán a szíves és egymással szemben idegen szószövetségek testvérközösségek lesznek. Együtt dolgoznak majd és együtt hajolnak Bibliájuk felé, hogy Isten parancsait keressék. Az összefogott, erős női munka csodat művehet Debrecenben.

— Minden munkánk arra irányuljon, — mondta végül Makkai Sándorné — hogy ne csak számokban legyen a debreceni református város Debrecen, hanem öntudatos, erős összetartó, egyet akaró reformátusok közössége legyen.

A jelenlévők kiküldöttek a legnagyobb lelkesedéssel fogadták a munka szeretéttől áthatott ismertetőst és egyöntetűen kifejezték óhajukat a tanács megalakítására.

A tanács elnökevé egyetakaró szeretéttel és lelkesedéssel Koncz Aurélnét választották meg, aki köszönetét fejezte ki a bizalomért. Hangoztatta, hogy az elnökségben nem dissz. hanem szolgálatot lát, melyet, Istenől erő kérvé, kérészesen elvállal. A munkatársak segítségét kérte és kifejezte azt a reményét, hogy a nőszövetség beváltja a hozzá fűzött reményeket, ha az a lélek dolgozik benne, mely hű, kitartó és áldozatos.

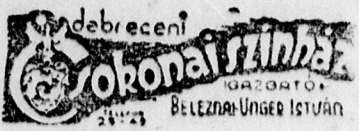
— Erdélyben az elnyomás 22 éve alatt a nőszövetségi munka csodat tett: megmentette a magyarságot. Ilyen csodákra azonban a Tiszántúlnak Debrecennek is szüksége van. A szövetség csak nemes célja legyen péld-

dátul a szórványmagyarok megmentés, gyámolítása. A sok szó helyett azonnal lássunk hozzá a munkához, nehogy elkeszünk. Legyen közöttünk egyetemes, összetartás, feltétlen szolidaritás, egyenlőség. Ne legyen közöttünk rangkülönbség, hanem egymás kezét fogva induljunk el azon az úton, melyet Krisztus mutatott számunkra.

A tisztikar tagjai a következők: ügyvezető elnök: Tóth Gyuláné, elnök: dr. Láboss Beláné, titkár, jegyző: Tóth Erika, pénztáros: Kovács Józsefné, ellenőrök: Erdei Mihályné és Dusiczka Ferencné. Tagok a nőszövetségi kiküldöttek: dr. Balogh Beláné, Nagy Imréné, Csúrka Jánosné, özv. Tóth Gergelyné, Kossuth-utcai egyházrész: Péterffy Lászlóné, Mikó Lajosné, Péterfia-utcai egyházrész: dr. Varga Zsigmondné, Szabó Károlyné, Szekeres Józsefné, Árpád-terti egyházrész: Giday Endréné, Soós Ferencné, Pethő Jánosné, Molnár Józsefné, Mester-utcai egyházrész: Kovács Gusztávné, özv. Lányi Elemérné, özv. Bodor Pálné, Kalidy Gusztávné, Kelemen Gézáné, Ispoldlyi egyházrész: Varga Istvánné, dr. Reke Gusztávné, Kelemné Gézáné, Ajtay Gyuláné, Kistemplomi egyházrész: Szilassy Ida, Uray Sándorné, Adamcsik Ferencné, Osváth Jenőné, Homokkerti egyházrész: Kovács Józsefné, özv. Kovács Józsefné, Mikó Imréné, Banyai Zoltánné, Csapókerthi egyházrész: dr. Dancsházy Sándorné Zöld Mihályné, Tisza Mihályné, Kira Jánosné, Nyilastelepi egyházrész: Siposs Károlyné, Gyökéres Józsefné, Tugodi Józsefné, Sien Sándorné, Egyetemi egyházkörzet: dr. Makkai Sándorné, dr. Láboss Beláné, özv. viléz Molnár Lajosné, dr. Ökrös Sándorné, Kekerestelepi egyházkörzet: Fejes Gyuláné Rácz Jánosné, Pásonyi Istvánné, Tamás Józsefné, Templomegyesület: özv. Balogh Istvánné, Varga Lászlóné, dr. Ballai Beláné, dr. Szemere Antalné.

Ezután dr. Makkai Sándorné és Uray Sándorné bejelentették, hogy a nőszövetség nagyobb mennyiségű penekát, molinót és flanelt kapott, melyet az egyházrészek között arányosan fognak elosztani. A molinót és flanelt a vándorkelengyek ösztönzésére, a flanelt majd a karácsonyi akcióra használják fel.

Az alakuló gyűlés dr. Dancsházy Sándorné imáival és köztételekkel ért véget.

HETI MŰSOR:
Március 11. szombat délután: Szépanyám. Filleres helyárok.
Március 11. szombat este: Gyergyói bál. U. Kováts Terus fellépésével B. bériet.

Hétfőn délután: Cstpkörözsilka. Gyermekek előadása. Mérsékelt helyárok.
Hétfőn este: Aranytulipán. Munkások előadása.
Kedden este: Marinka a táncosnő Tisztviselőest.
Szerdán délután 3 órakor: Az első.
Szerdán este 6 órakor: Gyergyói bál. A Tűzharcos Szövetség rendezésében, március 15-iki díszelőadás. Bérietszűnet.

Irodalmi Kamaraszínház a Déri-múzeumban:
Hétfőn: Joyselle.
Kedden: Joyselle.

Honap lesz a József Attila emlékdélután

Mint már jelentettük, az Ady Társaság honap, vasárnap délután 5 órakor rendezi meg irodalmi délutánját a Déri-múzeumban József Attila emlékére. Megnyitót dr. Juhász Géza, a társaság ügyvezető elnöke mond. József Attila életének és költészetének népi gyökereiről és egyetemes magyarságáról Nagy István fog előadást tartani. A költő legjellemzőbb alkotásait Juhász Ica, Pongor Éva, Rácz Zoltán és Soós Levente szavalatai fogják bemutatni. Az ünnepélyt dr. Gulyás Pál irodalmi osztályelnök fogja bezárni. Belépőjegyül is szolgáló műsorok előre is megválthatók dr. Bertók Lajos könyvesboltjában.

A szegedi rögtönítélő bíróság Ördög Andrást, a Szegedi Közrakfőrák Rt. gyújtogatóját halálra ítélte.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Telefon 25-45. Igazgató: B. Unger István.
Előadások: d. u. 10 óra, este: 7 óra.
Szombaton délután filleres helyárral: Szépanyám.
Szombaton este D) bérletben: U. KOVÁTS TERUS fellépésével: Gyergyói bál.

A CSOKONAI SZÍNHÁZ IRODALMI KAMARA SZÍNHÁZA
A Déri-múzeumban.
Előadások minden hétfőn és kedden este 7 órakor.
Hétfőn és kedden: JOYSELLE.
Maeterlinck költői színijátéka.

SZERZŐDÉSEKRŐL készíttessen KISS FOTOKÓPIÁT
DEBRECEN CSAPO-UTCA 34. SZÁM

Pesti kul'issza

Művészeti és nemzeti szempontból egyaránt nagy szabású eseménynek készül az Operaház márc. 15-én bemutatja a Petőfi című musicalját. A művet Unger Ernő a Zeneművészeti Főiskola tanára írta. A színház már a következő darabja készült. De mivel az operaházban a Petőfi című musicalját, aki van olyan kemény leány mint Péter, a próbák megis elkezdődtek. A Péter-Fedák párbaj első menetében Zezsa győzött.

Befejezési elmondom, mi történt a Színház Kamará legutóbbi felvétel vizsgáján. A vizsgázók között volt Debreceni származású dr. Hegedűs János ügyvéd is, aki — mint költő-rész — sok sikert aratott, de van még egy előnyös tulajdonsága. Nagyon hasonlít Sárd. Jancsra. Az egyik filmpártót ezt a véletlen úgy akarta kihasználni, hogy filmet írtatott, amelyben Hegedűs és Sárdi írték-estívtér-et játszottak volna. No de most filmet tervez. Kamará vége. Az történt ugyanis, hogy a felvétel vizsgán az ügyvéd ur igen sikeresen ezavél-verseket, de aztán idólamtörténeti kérdéseket kapott fel Galamb Sándortól, a. igorú színi kritikusától és a Színi Akadémia helyettes igazgatójától. Többek között az kérdezte: kit írt meg Bánk bán, férfi-e vagy nő? Hegedűs zavarában hirtelen rávágta: "Férfi!" — mire Galamb tanár úr nemcsak hogy megbukatta, de úgy ráripakodott, mint egy kődarabra. A bukott jelölt erre lovasias elégtételt kért a vizsgázató bizottság elnökétől. A segéddek most török a fejüket, hogy lehet az ügyet a nem nagyon galambfejű Galamb és harcslán Hegedűs között elsimítani. (P. F.)

Ma előadás Debreczenben az erdélyi magyarság sorsproblémáiról

A DEI rendezésében ma, március hó 11-én, délután 5 órakor a Déri-múzeum előadótermében érdekes előadásban lesz része azoknak, akiket az erdélyi magyarság sorsproblémái érdekelnek. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) az a szerv, amelyik legjobban ismeri azt a helyzetet, amelyben a magyarság a visszatért Kelet-Magyarországon, illetve Észak-erdélyben van. Erről a helyzetről sok ismertető előadást tartott már az EMKE, amelyek közül megemlíthetjük a nyíregyházi, — amit az egyházi és világi élet vezetői, dr. Borbély Sándor alispán és dr. Váczy Elemér vármegyei főlevéltárnoknak vezetésével rendeztek meg. Az előadásnak nagy eredménye volt, mert Szabolcs vármegye a f. év nyarán, ezer gyermeket nyaraltat és ruház fel. Ezek a gyermekek olyanok, akiknek nyelvén és ruházatán igen meglátszik a 22 éves idegen uralom romboló hatása, továbbá két gyermeket a Nyíregyháza melletti népfőiskolára ingyenes helyre azonnal felvettek Szilágysámon és Mocsolya községéből. Végül ötezerpengős költséggel egy templomot és egy kápolnát kijavítottak. — Az anyagi áldozatkészségből példadóan kivette részét a vármegye főispánja, dr. Jékely is, aki maga ezer pengőt adott a nemes célra. Legutóbb az EMKE-ről a MANSZ januári 25 éves jubiláris közgyűléséről hallottunk, — ugyanis a budapesti előadás hatása alatt a MANSZ kétezer, ruhahány miatt iskolába járni nem tudó gyermek felruházását határozta el. Mi okozta, illetőleg milyen helyzetkép alapján tették meg az említettek a nemeslelkű felajánlásokat, arról ezen az előadáson dr. Szűk Ödön EMKE főtitkár előadása izelítőt fog adni. Ezenkívül dr. Szűk Ödön térképek, arányszámok körök segítségével a Szilággy vármegyei magyarság pusztulását (elismült harangok) mutatja be.

Az előadásnak nemkevesebb érdekes része lesz gróf Pálffy Géza előadása, aki budapesti szemmel fogja ismertetni a nemzeti kérdések jelenlegi helyzetét. Az előadáson belépti díj nincs. A befolyó megajánlásokat a DEI egy Szilággy vármegyei összeomló felbén levő temploma kijavítására fordítja.

Ha már a muzikánál tartok, elmondom az egyik ismert magyar nótás énekes esetét a Rádóval. Varga Imre nevet bizonyára sokan ismerik józsi notázgatásából. Hat bizony ez a hang jövedel nem fog leleszüdni, ha csak jókedve el nem hallgatott a mikrofon előtt. Az történt ugyanis, hogy a Rádó igazgatóságának valaki bekiel-dött egy levelet, amelyben Varga Imre pénzt kért tőle azért, hogy a rádó-műsorában az illető magyar nótákat is elenkei. A magyarnóta teremtés igen nagy szerző a hazába és egyenes a nagy konkurenciában csak úgy jutnak szóhoz, ha „megvesztegetik” az előadó művezetőket. Itt egy pár eszék-vel, ki meg keszpezzel. Átlag 40—50 pengőt kért Varga Imre, egy-egy nótá-csereért, amit valaminek bassz-csereért, amit valaminek bassz-csereért, amit valaminek bassz-csereért. Most aztán se pénz, se csardás...

A Rádóval kapcsolatban az a híre-fer is, amely a Dunakörzről az április-parti kávéházban zajlott le. Harmath Hilda körül ez a kiváló énekesnő par-csere volt. Hollandiában, Belgium-ban, Németországban, Angliában, Franciaországban aratott nagy siker-eket. A háború következtében itthon rekedt és néhány hónapja egy kávéház-ban dolgozott. Aztán először a Rádó művezetői dalait, Török azonban, hogy a Rádó közvetítés-sorozatát rendezett „Muzikáló Dunapárt” címmel, ahol a kávéházi zenekarok adtak a műsorról. Amikor a Dunakörz kávéháza re-csere, a sor, a mikrofonban a helyi-ségben akartak felszerelni, ahol a primadonna öltözött. Harmath Hilda nem volt hajlandó öltözködni, mert az előadás esztelen négy rádiószere-lét, mire a kávéház tulajdonosa, bi-zonyos Paulin Lajos felhívta. Durván utasította a szűk Rádóval, és közben kiroppant a tevényt. Az így folytatás hatalmas kárterítési összeg-lesz, amit az induló per nyomán Paulin-nak aligha ki nem kell fizetnie.

Operettországban még az a híre-fer, hogy Erdélyi Mihály szokásos nagy nyári operettjének, amit a városi-gezi Erzebetvárosi Színházban mutat be, az lesz a címe: „Cserebogár, sár-ga cserebogár”. Ebből a címből az látha-tó, hogy a darab színházgató-ze-nező-szövegíró-rendező stb. Erdélyi különös előzetettel viseltetik a dar-ga szó iránt. A mostani már a nyug-diki operett lesz, amelyben a sár-ga-szín előfordul. Az előzők: Sár-ga pty-kés völgyben Sár-garigó felek, Arany-sár-ga falevel.

APOLLO színház
Hétfőn és szerdán, 13-án és 15-én délelőtt 11 órakor is tartunk előadást.
Egy nap a világ
Muráti, Páger, Billesi, Tahy Anna Mária a vezető szerepekben.

Az Új Magyar Színház megkezdte az „Ofézsé, a mama” című operett előkészületeit, némi kulfessék mögött háborúskodás után. A színház ugyan-az most „Az első” című színművet adja sorozatosan. Ennek a főszereplője Páger Antal, hevesen tiltakozott az ellen, hogy a színház már a következő darabja készült. De mivel az operettnek Fedák Sári a főszereplője, aki van olyan kemény leány mint Péter, a próbák megis elkezdődtek. A Péter-Fedák párbaj első menetében Zezsa győzött.

Befejezési elmondom, mi történt a Színház Kamará legutóbbi felvétel vizsgáján. A vizsgázók között volt Debreceni származású dr. Hegedűs János ügyvéd is, aki — mint költő-rész — sok sikert aratott, de van még egy előnyös tulajdonsága. Nagyon hasonlít Sárd. Jancsra. Az egyik filmpártót ezt a véletlen úgy akarta kihasználni, hogy filmet írtatott, amelyben Hegedűs és Sárdi írték-estívtér-et játszottak volna. No de most filmet tervez. Kamará vége. Az történt ugyanis, hogy a felvétel vizsgán az ügyvéd ur igen sikeresen ezavél-verseket, de aztán idólamtörténeti kérdéseket kapott fel Galamb Sándortól, a. igorú színi kritikusától és a Színi Akadémia helyettes igazgatójától. Többek között az kérdezte: kit írt meg Bánk bán, férfi-e vagy nő? Hegedűs zavarában hirtelen rávágta: "Férfi!" — mire Galamb tanár úr nemcsak hogy megbukatta, de úgy ráripakodott, mint egy kődarabra. A bukott jelölt erre lovasias elégtételt kért a vizsgázató bizottság elnökétől. A segéddek most török a fejüket, hogy lehet az ügyet a nem nagyon galambfejű Galamb és harcslán Hegedűs között elsimítani. (P. F.)

Dr Vasady Béla érdekes visszaemlékezései Kossuth Lajos amerikai szabadságújáról

Dr Vasady Béla egyetemi professzor nem mindennapi visszaemlékezéseket közölt a „Reformá-cs Jövő”-ben arról az időről, amikor Amerikában tanult az ottani egyetemen. Kossuth Lajos hatását érezte meg a gyakorlati élet különböző vonatkozásában. Mikor beiratkozott és jelentkezett az egyetem elnökénél, ez meg-hal-lotta, hogy az ifjú magyar, önkén-jelenül így kiáltott fel: —

„Szegény Magyarország! A feltejt kérdésre az egyetem elnöke elmondta, hogy amikor Kossuth Lajos Amerikában járt, az ő édesapja, aki presbiteriánus lel-kész volt, nagyon lelkesedett érte s minden lépését állandóan figyelemmel kísérte. És azóta sa-knem hagyományá vált a csalá-dban a magyarokkal való együtt-érés.

Később, amikor a Keresztény If-júsági Egyesületbe kérte Vasady a felvételét, jelentkeznie kellett egészségügyi vizsgálatra orvosnál. Amikor megtudta, hogy Vasady szót, az orvos papíra ezt a magy-árt írta fel: Kossuth, majd ma-gyarazatul hozzátette, hogy az ő „keresztléve” Kossuth. Édesapját is Kossuthnak hívták. Amikor ugyanis Kossuth Amerikában járt, az orvos nagypapja rajongó lelkes-séssel fordult feléje. Ugyanabban az időben született fiának a „Kos-suth” keresztnévet adta. Azóta ha-gyományá vált a családban, hogy a fiúkat Kossuth névre keresztel-jék és valamennyien rajonganak Kossuthért.

Még érdekesebb volt a harmadik eset. Egy koreai teológus együtt, tanult Vasadyval, akinek elmondta, hogy a koreai nép a

HUNGARIA színház
Továbbra is KARÁDY és JAVOR legújabb filmsikere: VALAMIT VISZ A VIZ
Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

METEOR mozgó
Szombaton 5 és 7 órakor, vasárnap délután 3, 5 és 7 órakor
LATÁBÁR, SÁRDY, CSOR-TOS, ZSILLEY MARGIT magyar vígjátéka: Álomkeringő
Jön: „A LIDÉRCFÉNY”.

Nyugdíjas színészek

Meghalva figyelem azt a tel-nyarat és a gazdag ősz, miatt-les segítő készséget, amelyet a színházak és színházgatók mu-latnak a szegény, öreg nyugdí-jas színészek ügyében. A szín-házak egy-egy előadásuk jöve-delmét juttatják nekik és egy-pesti színházgató színháza re-vében máris örökbejagadott két ilyen tehetetlen, öreg gyereket, akik valaha, fiataluk boldog idején az élet királyainak hit-tek magukat. Voltam király Beociban... dudolhatják ma keserű szájjal az egykor oly népszerű és híres Offenbach-slagert, miközben aggóca és re-ménykedve várják hogy a többi pesti direktor is csatlakozik-e a Magyar Színház igazgatójának nemcs elhatározásához? Hát igen, újukunk kedvencel, apánk és anyánk életének szö-rakoztatói, az egykori Tolnay Klári, Jácó Pál, Páger, akikről a színházi kritikusok tanulmányokat s a krónikások apró, derős epizódokat írtak, ma szemérmes koldusként vár-ják az alámizsmát a föld-lársadalomtól, amely valaha a vál-lára emelte őket. És még hozzá nem is egészen a saját hibájuk-ból, mert ebben a szörnyű vilá-g-válságban, amely egy negy-ed-századon belül másodszer sa-nyargatja a föld lakóit jóformán semmivé szugorodtak, azok a bébbeli koronák és pengők, ami-tek annalkéjén nyugdíjgye-sítetlenség befizettek. Ha nem így állnak a dolgok, könnyű volna a tücsök és a hangya, című aesiopisi mesét ellenük sze-gíteni, hogy lám, ti bohém-módra áthegedáltétek a termékeny

nyarat és a gazdag ősz, miatt-les segítő készséget, amelyet a színházak és színházgatók mu-latnak a szegény, öreg nyugdí-jas színészek ügyében. A szín-házak egy-egy előadásuk jöve-delmét juttatják nekik és egy-pesti színházgató színháza re-vében máris örökbejagadott két ilyen tehetetlen, öreg gyereket, akik valaha, fiataluk boldog idején az élet királyainak hit-tek magukat. Voltam király Beociban... dudolhatják ma keserű szájjal az egykor oly népszerű és híres Offenbach-slagert, miközben aggóca és re-ménykedve várják hogy a többi pesti direktor is csatlakozik-e a Magyar Színház igazgatójának nemcs elhatározásához? Hát igen, újukunk kedvencel, apánk és anyánk életének szö-rakoztatói, az egykori Tolnay Klári, Jácó Pál, Páger, akikről a színházi kritikusok tanulmányokat s a krónikások apró, derős epizódokat írtak, ma szemérmes koldusként vár-ják az alámizsmát a föld-lársadalomtól, amely valaha a vál-lára emelte őket. És még hozzá nem is egészen a saját hibájuk-ból, mert ebben a szörnyű vilá-g-válságban, amely egy negy-ed-századon belül másodszer sa-nyargatja a föld lakóit jóformán semmivé szugorodtak, azok a bébbeli koronák és pengők, ami-tek annalkéjén nyugdíjgye-sítetlenség befizettek. Ha nem így állnak a dolgok, könnyű volna a tücsök és a hangya, című aesiopisi mesét ellenük sze-gíteni, hogy lám, ti bohém-módra áthegedáltétek a termékeny

Dr Kulcsár Bertalan postafőigazgató gyors intézkedése egy leszerelt honvéd érdekében

Szerkesztőségünkhez panaszos levelet intézett Borsi József debreceni lakos, melyben közölte, hogy a postához nem veszik fel, mert 25. évét betöltötte. Arról azonban, hogy túhaladta a meg-sabott életkor, nem lehet, mert katonai szolgálatának teljesítése miatt nem jelentkezhetett felvé-telre előbb. A panaszos levelet el-juttattuk Borsi József kérelmével dr. Kulcsár Bertalan postafőigaz-gatóhoz, aki most közölte velünk, hogy Borsi kérelme csak akkor teljesíthető, ha részére a posta-vezérgazgatóság a korhatár alól felmentést ad. Ennek kieszközé-sére a szerkesztőség levelet Borsi beadványával együtt felterjeszt-tette a vezérgazgatósághoz. Dr. Kulcsár Bertalan gyors, megértő, milyen emberi intézkedését egy-hosezű katonai szolgálata után le-szerelt magyar ember érdekében őszinte köszönettel vetjük tuda-másul.

Egy alacsony szálló angol repülőgép rálőtt Jolton montdi-eri alprefektusra, akit súlyos sé-rülésekkel kórházba szállítottak. Az alprefektus szolgálati úton volt gépkocsin.

VIGSZÍNHÁZ mozgó
Ma 3, 5 és 7 órakor a haza-fias, romantikus magyar film-remek: Szováthy Éva
Főszereplők: Karády, Javor, Somlay és Lehotay.

Megdöbbentő kettős gyermektragédia a Tégláskerületben

Bezárt lakásban kigyulladt szalmazsák füstjével megfulladt egy hároméves kislány és két éves kislány.

Megdöbbentő kettős gyermektragédia történt pénteken a Tégláskerületben levő Szepesi utca 53 számú ház egyszobás lakásában.

A szomszédokban lakók arra lettek figyelmesek, hogy a lakás, melyben Szernyák Mihály nap-számos lakott, ablak- és ajtórésein sűrű fojtó füst gomolyog elő. Mivel tudták azt, hogy a családfő el szokott menni kora reggeli órákban munkára és sokszor az anya is elindul dolgai végzésére, két kis gyermekét a zárt ajtó mögött hagyták, rosszat sejtve az ajtóhoz siettek. — Zárva találták, mire betörték a duplaajtót és bementek a lakásba.

Két életlen gyermektest az ágyon

Megdöbbentő látvány tárult előjük. A szobát betöltő, maró füst mikor kissé tisztulni kezdett, megpillantották az ágyon a két gyermek életlenül heverő testét. A 3 éves Szernyák Mihály és a 2 éves Szernyák Éva eszméletlenül feküdtek. Az ágy szalmazsákja meg volt pörköltödvé, de ekkor már nem égett. A szoba másik sarkában még akkor is szénparázással tele dobkályha állott. A kályha legalább 2 s fél méter távolságban állott az ágytól, mi kizárta a valószínűséget annak, hogy kipattanó szikráktól gyulladt volna meg a gyermek ágya. Első percben valószínűbbnek látszott az a feltevés, hogy a gyermekek játszhatnak a tüzzel és úgy gyújtották meg a szalmazsákot. Erre nézve azonban csak a további nyomozás ad pontos választ.

A füsttől megfulladt kislány és leányka

Telefonon értesítették a mentőket, akik néhány perc alatt a helyszínre érkeztek és Székely László mentőorvos megvizsgálta

a két gyermeket, azonban már csak a beállott halált konstatálhatta. A 3 éves kislány és két éves kislány megfulladt a szobát betöltő fojtó füsttől.

A mentők értesítették a csendőrséget. A megdöbbentő kettős gyermektragédia részletei csakhamar tisztázódtak.

Az apa már a kora reggeli órákban elment munkába. Hét óra tájban az asszony is eltávozott hazulról, a két gyermeket, akik még aludtak, az ágyban hagyta és az ajtó kulcsal rájuk zárta. A dobkályha meg volt rakva szénrel, úgy hogy mikor a mentők öt órával később megérkeztek, még mindig égett a tűz. Egyszerű tisztázatlan pont még csak az, hogy miként gyulladt ki a szoba másik részében lévő dobkályhától a szalmazsák, vagy esetleg a játszódozó gyermekek gyújtották fel azt?

A nyomozó hatóságokkal kiszállt a helyszínre dr. Hollósy Andor egészségügyi tanácsos is, aki a hivatalos orvosi vizsgálatot lefolytatta, és intézkedésére később a gyermekek holttestét a törvénytől elvonatott intézetbe szállították.

Zokogó apa és anya gyermekeik teteme mellett

Addig azonban megindító jelenetek játszódtak le a tragikus eset színhelyén. A megdöbbentő esetről értesítették az apát, közben hazakerült az asszony is, aki hangos sikoltással, zokogva vetette magát gyermekei tetemére. Alig tudták a szerencsétlen asszonyt elvonatolni a kis holttestek mellől.

A kettős gyermektragédia ügyében a csendőrség folytatja a vizsgálatot a haláleset körülményeinek tisztázására, valamint annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség?

DEBRECZEN 5 OLDAL 1944. III. 11.

hogy a komoly munka korszaka érkezett el, melynek ideálja az emberesebb ember és a magyarabb magyar.

Mindkét előadást őszinte és zajos tetszésnyilvánítás követte.

Uray Sándor bejelentette, hogy az Anyák Iskolája előadásorozatának befejezéséért ma délután 5 órakor a MANSZ helyiségében teát rendeznek. Erre az összejövetelre az összes előadót meghívták, akik a feltett kérdésekre válaszolnak és a felmerült problémákat közösen megbeszélik.

Március 14-én, este 7 órakor lesz Károlyi Gyula zongoraművész Chopin-estje

A Zenekedvelők Köre közli, hogy a világhírű magyar zongoraművész jelenleg Németországban hangversenyzik oly nagy sikerrel, hogy még egy estre visszatartották, ezért debreceni hangversenyének időpontját 14-ére kellett áthelyezni. Kérjük tagjainkat, jegeiket a Károlyi koncertre szombaton délig okvetlenül váltásák ki a Bertók-féle könyvkereskedésben, a napi jegyek után ugyanis nagy az érdeklődés.

Nyolc állategészségügyi kerületre osztották az országot

A földművelésügyi igazgatás decentralizálását kívánja szolgálni a földművelésügyi miniszternek most megjelent rendelete, amely az állategészségügyi kerületeknek újabb beosztásával az ország területét az eddigi 5 kerület helyett 8 kerületre osztja fel. Ez a rendelkezés a földművelésügyi igazgatás szakágazatának működése között fokozott összhangot fog biztosítani, mert az új kerületi beosztás általában megegyezik az ország területének mezőgazdasági kamarák és a m. kir. gazdasági kerületek szerinti beosztásával.

Régebbi betegség következtében fellépett szívbénulás okozta Wickl Jenő joghallgató hirtelen halálát

Néhány nappal ezelőtt megdöbbentő hírtelen haláleset történt a Magoss György-tér 1. számú ház előtt. Wickl Jenő 20 éves joghallgató, Erőss Lajos-utcai lakos, aki barátjának Kút-utca 12. szám alatti lakásáról haladt a Vigszínház mozgóba, ahol az órárs előadást akarta megnézni, mikor a parkon áthaladva a villamos-sínekhez ért, hirtelen összeesett és néhány perc múlva meghalt.

A kiszállt bizottság megállapította, hogy a fiatal jogász előzőleg barátjánál volt ebéden, majd sakkoztak és jókedvűen indultak el a moziba. Nagynénje, akinél debreceni tanulása idején lakott, elmondta, hogy néhány nap óta fejfájásról panaszkodott Wickl Jenő.

A tragikus hírtelen haláleset mely részvétet váltott ki Wickl Jenő ismerősei és diákársai körében, ahol mindenki szerette a rokonzenves, tehetséges fiatal embert. Táviratilag értesítették édesapját, aki Csongrádon tanfelügyelő. Az apa tegnap meg is érkezett Debrecenbe és miután a boncolás megállapította, hogy a fiatal jogász halálát gyermekkori betegségéből megmaradt szívbaj következtében fellépett szívbénulás okozta, a temetési engedélyt a hatóságok megadták és a holttestet hazaszállították Csongrádra, ahol nagy részvét mellett helyezik örök nyugalomra Wickl Jenőt.

A pápai szózat időpontja. A pápa március 21-iki szózatának rádióközvetítése a vatikáni adóállomás 50,26 és 31,06 méteres hullámhosszain délután 3 órakor kezdődik.

Változás a debreceni Domonkos-rendi plébánia vezetésében

A Szent Domonkos Rend magyarországi tartományfőnöke P. Sütő Albert, szombathelyi domonkos plébánost Debrecenbe-házfőnökké és plébánossá kinevezte.

Mint értesülünk P. Juhász

Lászlót, az eddigi domonkosrendi házfőnök-plébánost Szombathelyre helyezték át. P. Sütő Albert már meg is érkezett Debrecenbe és átvette plébániája vezetését.

A magyar városok között Debrecennek van a legrégebb magyar nemzeti élete

Dr Boldisár Kálmán és dr Pukánszky Béla előadása a szabad-egyetemen

Pénteken délután két előadás hangzott el a Debreceni Szabadegyetemen. Előbb dr Pukánszky Béla egyetemi tanár, Magyar Tudományos Akadémia tagja, a kitűnő irodalomtörténész és esztétikus Rilke, osztrák-német költő lírájáról tartott előadást. Kiindulva az 1906-ban írt Ón-arcepből kifejtette Rilke költői élményvilágának lényeges jegeit: Származástudatát, valamint életét, vallásosságát, mely főképp Tolsztojjal és az orosz világgal kapcsolatban fejlődik misztikus irányban; végül rámutatott Rilke költészetének plasztikus, tárgyiasabb irányára. Az előadó fejtegetéseit bőven illusztrálta Rilke költészetének egyes darabjaival, ezzel a magyar műfordítás művészetéből is mutatót adott.

A közönség dr Pukánszky Bélát az előadás végén meleg ünneplésben részesítette.

Dr Boldisár Kálmán nyugalmazott városi főjegyző, Debrecen város multjának szorgalmas kutatója és egyik legkitűnőbb ismerője Debrecen régi kulturális életéről tartott előadást.

A magyar városok közt Debrecennek van legrégebb magyar nemzeti élete — mondotta többek között. Már keletkezése más, mint a többi városoknak és városra is, mint magyar település emelkedett, sőt sajátos szellemiségét kifejezően vált gazdagabb Multjában korai vagyonszerzése, mint gazdasági tényező, azért fontos, mert ezen épült fel politikai és kulturális helyzete. Gazdasági emelkedése a korszerű céhszervezetek volt természetesen következménye, ami től önként jött és vele a művelődés.

Kulturális életének első látható jelképe az iskola mely középkori egyházi iskolából a reformáció hatása alatt önként változott át Kollegiummá, ez pedig már ötödik százada, hogy a város képviseli. A tudományos életnek ez a fontos tüzhelye hogy fényt és melegét a város határára is ki tudta terjeszteni, annak maga a város ősi polgársága volt az indítója, mert kezdettől fogva egygyé forrott vele sőt mindenkor mindent támogatta a magyar tudományt.

Az anyagi megerősítés, amely a Kollegiumot fenntartotta, a céhek pénzforszából táplálkozott, ennek pedig a polgári munka volt az alapja. Sajátságos, hogy a pénzforszá nyitotta meg a városnak az utat a földbirtokokhoz, így ezt biztos alapja tette. A városi fejlődésnek ez a különös útja magyarázza meg azt, hogy itt minden magyar maradt és magyar kultúrát sugárzott szerte.

A Tiszántúl kalvinista népének ez a kultúr-központja rányomta magyar bélyegét arra az országrészre, mely századokon át volt támasza Erdélynek és benne a magyarság nemzeti létének.

A szellemi élet első nyilvánulása a könyv már korán jellege volt a Kollegiumnak, könyvtára a klasszikus tudományoknak ősi forrása, a könyvnyomtatás műhelye az elsők egyike az országban, könyvkötő mesterségét pedig művészeté emelte. A Codexek értékét csak a tudományos irodalom multa felül. A szellemi vitákban megnyilvánult hatása már országos jellegűvé vált, úgy hogy ezen épülhetett fel a Debreceni Egyetem.

Magának a város társadalmának szellemi élete a Kollegiummal együtt emelkedett, míg a színművészet korszerű anyagi támogatásban is, széles körű

pártolással együtt. Mindezek szerint a város kulturális élete önmagában fejlődött, éppen azért mert mindig magyar volt, mint ilyen világtól fájtja, mely a magyar multból hozott szikrát lángként viszi a magyar jövőbe.

A közönség nagy figyelemmel hallgatta a tartalmas és új megállapításokat tartalmazó előadást és haláljának az előadás végén hosszantartó tapsban adott kifejezést.

A Szabadegyetem a jövő heten előadásokat nem rendez.

Itt említjük meg, hogy a Debreceni Szabadegyetem ama nagy jelentőségű kultúrunkja során, amellyel a kitűnő előadókat elviszi a környék nagyobb városaiba, legutóbb esütörtökön dr Kellény Aladár professzor Nagyváradon, dr Paulovics Iván és dr Szabó István professzorok pedig Szatmáron tartottak nagy siker mellett előadásokat.

Megállapították a Miklósl utcán hirtelen meghalt lány személyazonosságát

Beszámoltunk arról a tragikus hírtelen halálesetről, mely a Miklósl-utcaán történt, ahol egyik lakásba az esti órákban betört egy súlyos állapotban lévő fiatal nő azzal, hogy nagyon rosszul van és kér egy pohár vizet. A vizet mohón kiitta és megpihent, mikor azonban fel akart állni összeesett és eszméletlen volt.

Értesítették a mentőket, akik percek alatt a helyszínre érkeztek, a mentőorvos injekciókkal kísérte meg magához téríteni a fiatal nőt, aki azonban néhány perc múlva meghalt. Halálát szívizélhűdés okozta. A halálesetről értesítették a rendőrséget, a kiszállt bizottság azonban nem tudta a hirtelen elhunyt nő személyazonosságát megállapítani, mert ruhájában csak két kapukulcsot találtak, személyazonosságát igazoló okmány egyáltalán nem volt nála.

A „Debrecen” híradása és a közölt pontos személyleírás nyomán tegnap jelezték a rendőrségben elhunyt fiatal lány hozzátartozói és így megállapított nyert, hogy Tóth Zsuzsanna 26 éves lány Ferenc József-út 61. szám alatti lakos az illető. Mikor elment hazulról nem volt semmi baja, délután még mozielőadásra vejt részt. Szívujával azonban már régebben betegeskedett és valószínűleg hirtelen fellépő szív-göröcsök okozták halálát.

Kitosztották lakását, mialatt súlyos betegen, eszméletlenül feküdt

A debreceni rendőrségan feljelentést tett özv. Madar Sándorné Gyöngyvirág-utca 20. szám alatti lakos. Elmondta, hogy lakásán nagybetegen, eszméletlenül feküdt és ezt kihasználva ismeretlen tettes behatolt és kifosztotta lakását. Többek között arany karikagyűrűjét, ruha- és fehérneműit, cukrot, bórkezyt, seprűt lopott a tettes.

A rendőrség a károsult feljelentésére megindította a nyomozást. Megállapítást nyert, hogy a lopást csak a helyzettel ismerős egyén követhette el és ezen a nyomon a tettes hamarosan kézre kerül.

MAGAS fizetéssel jó munkás fodrászsegédet felvesz Soltész István, Nap utca. 33-542

ASZTALOSSEGÉDET bútormunkára felveszek, Mester utca 40. 33-767

ÜVEGES segéd alkalmazást keres teljes szak képzettséggel. Ajánlatokat: Kossuth utca 41. alá kérem. 33-559

MAGAS fizetéssel jó munkás fodrászsegédet felvesz Soltész István, Nap utca. 33-562

LIKORGYÁRI szakmunkás állást keres, vidékre is. „Szorgalmas” jellegre. 33-877

ASZTALOSSEGÉDET tanuló azonnal felvétetik, Burgundia utca 6. Nagy. 33-833

JOMUNKAS asztalossegédet, nagyobb fiút tanulónak, vagy kifutónak, jó fizetéssel felvesz Nyiri asztalos, Piac utca 7 szám. 33-522

FODRÁSZSEGÉDET állandó munkára, vagy szombat, vasárnapra segítőnek felveszek, Ajtó utca 26. 33-854

SÜTŐSEGÉDET és kifutót, kenyérikördőre felvesz a Kraszula sütőde, Kassa út 7-9. 33-565

FODRÁSZSEGÉDET magas fizetéssel azonnal bevéphet, repülőtérről szemben, Matkó. 33-844

SZABOSEGÉDET lehetőleg konfekciós, esetleg betanítjuk, felvétetik, munka egész éven át biztosítva, Unió bórúháza üz. Budapest, VIII. Kenyérmező utca 3 sz. 33-863

TANULÓ FIÚ (64)

EGY izraelita tanulót felveszek, a szombat megtartással, Goldstein asztalos, Hatvan utca 55 64-806

KIFUTÓ FIÚ (49)

14-15 ÉV körüli fiú, vagy leány, kifutónak, könnyű munkára felvétetik, Miklós utca 10. 49-755

KIFUTÓ felvétetik, Beck sütődebe, Csokonai utca 33. 49-846

ALKALMAZÁSI KERES FERFI (1)

HÁZFELÜGYELŐI, hivatalszolg., eljárói állást keresek, Ingatlan-kaucióval rendelkezem, Vercsek István, Hajdúnánás, Vörösmarty 44. 1-724

VOLT vármegyei tisztviselő délutáni munkát vállal, „Tisztviselő” jellegre. 1-781

ALKALMAZÁSI NYER NO VEGYES (4)

ORVOSI rendelőbe rendes, megbízható takarító keressék, Honvédtemető u. 6. 4-1711 v. v.

KÖNYHALÁNYT felvesz a Gambrinus. 4-567

IRODAI NO (34)

GYORS és gépirónót, gyakorlott, elsősorban munkára, tanulófiúkat 4 középfiskolát végzett jó családból valót, kifutófiút, 16 éves alult, azonnal belépésre keresünk, Kontsek cipőüzlet. 34-842

KERESKEDELMI NO (50)

GYAKORLOTT kiszolgáló kisasszony felvétetik, Kiss cukrászda, Batthyány utca 26. 50-557

IPARI NO (35)

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyt állandóra magas fizetéssel felvesz Juhos, Bethlen utca 29 35-540

SEGEDLANYOK és tanuló lányok felvétetik, Sebők Márta varroda, Rákosi Jenő u. 7. 25-564

NYAKKENDŐ készítésben jártas nőt felveszek, Nyakkendő üzemb. Dózsa utca 15. 35-784

SEGED- és tanuló lányt fizetéssel felvesz Vasady fehérmű szalon, Kossuth utca 25. 35-884

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTI MINDENES (30)

ÜGYES mindenes azonnalra felvétetik, vagyongyári vendéglőbe. 30-572

MINDENEST 15-re felveszek, Hatvan utca 6. 2 lépcső, 1 em. 20. Jelenkezés csak délután. 30-812

BENTLAKÓ mindenes azonnal felvétetik, Péterfia 4. cukrászda. 30-869

SZAKÁCSNO (60)

SZAKÁCSNO, mindenes, aki vendéglőben, vagy étkezdében már főzött, azonnal felvétetik Éden vendéglőben. 59-759

BEJARONÓ (8)

BEJARÓLEÁNY, szüleinél lakó, főzéshez értő, csakis jó bizonyítvánnyal jelentkezkező 2 személyes, keresztény úri házhoz, Teleki utca 10, felső csengő. 8-818

BEJARONÓNEK keresnek kéttagú családban 15-16 éves leányt, reggel 8-10 óráig, lehetőleg közelben lakót, Timár utca 8. 8-727

BEJARONÓ jelentkezkező, kéttagú, keresztény úri családhoz, délelőttre, Ajtó utca 3. 8-827

ALKALMAZÁSI KERES NO (3)

MOSÁST, takarítást házban vállalom, Virághegy, Csillag utca 57. 3-888

IRODAI gyakorlattal rendelkező jól gépelő fiatal nő állást vállal. Ajánlatokat „Azonnali” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 3-813

MOSÁST vállal Takács Mária, Mester utca 21. háziaknál érdeklődni. 3-833

KÖZÉPKORU nő fekvőbeteg gondozását, vagy magános úr háztartásának vezetését vállalná. Cím a kiadóban. 3-832

ÜZLETI AJANLATI 67

KÖLCSÖNZÖK porszivót, gramofont, lemezeket veszek: porszivó, sarkett, varrogepet gramofont, lemezeket, ventilátort, hajszárítót a legmagasabb árakon Soltész, Kávin tér 2. 67 1357 4 30

NOI divatkülönlegességeket, zsempereket, me. 3-nyek kötése, hozott anyagból is Petró kézi munka kötőiparában. Szent Anna utca 10. sz. Kész szövetek nagy választékban Fehérmű hímezése, főzhető fonállal s előrajzolás. 67-187 4 22

KÉT törött gramofonlemezért egy hibátlanat keresek Biró, Hunyadi u. 22 sz. 3 3 18

HASZNALT orákat veszek, javítok, eladok Schiffmann Vendeg u. 7. kislánománai. 67 858 1 5

BEVASARLOIÁSKA, készítésre, papucs, babilap készítés, javítás, babilapnaklínika textildobozonál. Batthyány 1. 67-1868 8. 3.

AKCIOARU anyagból ruháját gyorsan elkezdtem Borkabát fordítást vállalok Tegdes Püspöki palota. 67-324 5. 25

KABÁTJAT, kosztümjét már most készíttesse, gyönyörű kivitelben Tildy divatszalon, Rákóczi utca 11. 67-521 4. 20

NE dobják ki pénzt drága nyakkendőkért, mert a meglevő régi nyakkendőt tisztítom, javítom, fordítom, olcsón, Nyakkendőüzem, Dózsa utca 15 sz. (Csemete utca folytatása). 67-61 4 3.

FOLGYRONKFAT műhasábát, a bronzvasat megvételre keres Varga, Hatvan utca 68 67-1497 8. 15

VIZVEZETÉK szerelők cement és finisz szétosztás csütörtökön délután pénteken és szombaton egész nap Fűvessynél. 67-677

KERÉKPÁRT, varrogepet szakszerűen javít, villanyt szerel Roboz és Hamer, Piac utca 8. 67-760 6. 10

LEGOLCSÓBBAN rest szűt Weisz keimfestő Arany János u. 29 sz. keresztépület. 1900 vv

HELYKÖZI fuvarozási vállalatot megrendelőket csak az irodában eszközöl, Piac utca 43. (Svetits palota) Telefon 25-48 varasdi Horváth Mihály. 67-857

ÜZLETI KERESLETI 66

RÉGI törött gramofonlemezeket 6 pengőért veszek, Mayer mérnök - Kossuth utca 13. 66 318 5 4

OLLAI a legmagasabb napi aron vesz „Hanya” tolglyúto telep. József kir. herceg utca 71 66 460

TELJES ELLÁTÁS 62

IDŐSEBB házaspár szép bútorozott szobát keres, lehetőleg ellátással, csakis úri helyen. Ajánlatokat Házaspár jellegre a kiadóba. 62-650

ELELMISZER, ITAL (18)

SAJÁTTERMESŰ tisztánkezelt, zamatos fajbor, literenként is kapható, Cserépes utca 5. 18-890

IRZLING bor, 400 liter eladó, Pacsirta utca 14. 18-847

EKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszer, drágaköveket ezüstöt, ezüstpenzt legmagasabb árban veszek. Fránki, Piac utca 73 sz. 19-1574 3 21

ARANYAT, ezüstneműt ékszerként napi aron vesz, Takács Sándorné, Piac utca 56 szám. 19-1222 5 20

ARANYAT aranyért, ócska aranytárgyait modernre becserélem, Szecsenyi, Sas utca 2 sz. telefon: 26-60. 19-28 6. 2.

EVŐKÉCZLET 12 személyes, 136 darab, ezüst eladó Bercsenyi utca 109 22 sz. 19-555

OKTATÁS (56)

DR NAMÉNYINÉ gyorsíró iskolájában tanfolyamkezdés - Batthyány utca 1. sz. Debreceni tanker főgeng sz: 6475 1942 56 1774 3. 24

PENZ (57)

KÖLCSÖN adok ötven ezer pengő kisebb tételekben is, Bakóczy, Werbőczy utca 8. 57-751

KÖLCSÖN ADOK nyolcvagon búza árát, búzaalapon, pár évre, kisebb tételekben is, Bakóczy, Werbőczy utca 8. 57-752

AUTO MOTOR, KERÉKPÁR, GEP (7)

JOKARBAN levő taskarogépet veszek. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Rogé” jellegre. 7-201 vv

EGY 800-as Sutleworth gyártmányú cséplő eladó, 13,793 sz., új kis szíjjakkal, Ujfehértó, Csipkés János. 7-807

FAVAGO körfűrészrel s 1 baltával, 1 drb 2 HP, 1 drb 1 HP villanymotorokkal eladó. Rákosi J. utca 3. 7-753

RÁDIO (58)

JÓÁLLAPOTBAN levő 220 voltos nagy hangú rádiót keresek megvételre. Ajánlatokat „Rádió” jellegre a kiadó hivatalba kérek. 58-870

ELADÓ Orion rádió, s kerékpár, Mikepércsi út Erdei u. 26. 58-878

PHILIPS 3+1, 1942 típusú új állapotban eladó Csapó utca 26, hatós lépés. I. emelet. 58-876

JOHANGU 2+1 rádió eladó, Szotyri telep Géza utca 13. 58-860

JOHANGU rádió eladó, Maróthy György utca 17 Tóth. 58-866

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát, kütűnő képzettséggel vállalom Vargyas Nap utca 17. vidéken is. 28 624 5 3

MARKÁS zongora helyszűke miatt olcsón eladó. Cím a kiadóban. 28-764

HANGOLTASSON Gátrnerrel, a legrégibb volt színházi hangolóval Kút utca 104 szám. 28-723 4. 10

ELADÓ jókarban levő cimbalom, olcsón, Böszörményi út 81. 28-802

BÚTOR (9)

HALOSZOBÁKAT legolcsóbban, bizalommal csak Lőcséi bútor-üzletéből vásárolhat. Eötvös utca 66 szám. 9-1106 3. 15

FIGYELEM! Sajátkészítményű konyhaberendezések, festett nálók, kombinált szekrények raktáron. Arany János utca 1. udvarban 9-1366 4 27

VINCSEN tenyes káratunk, bútor olcsón adunk, Piac utca 71 sz. udvarban Brillné. 9 1356 4 8

HALOSZOBÁK ebédők kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon öntörzletében, Jöminőút, előnyös árak Hunyadi utca 2. 9-33 6 2.

FBÉDLÖKREDENC, füstölt tolgly, jó állapotban eladó Domokos Lajos utca 8 sz. 9 786

KOMBINÁLT háló, konyha, előszobabereendezések legjobb kivitelben Czellar asztalosmestertől, Boldogfalva 17 9-1679 6. 5.

MODERN konyhabereendezés eladó, Nap utca 15. 9-765

MODERN konyhabereendezés eladó, asztalosnál, Kishegyesi út 17. Megtekinthető egész nap. 9-554

MODERN dió háló, magyar perzsaszőnyegek eladók, Piac utca 61. sz., Modern könyvtár udvarban, 9-1, 4-7-gig 9-552

ELADÓ 2 darab augszhasznált szekrény, 1 drb ágyl, Ménrot utca 18. 9-819

MODERN, hárszobák s szép konyhabereendezések a legjobb kivitelben Ujfaluassy műasztalosnál, Bethlen utca 56. 9-624 4. 30

KIADÓ ÜZLET, MÜHELY RAKTÁR 41

KIADÓ 7 méteres helyiség raktárnak, vagy műhelynek, Meszena utca 23. szám. 41-856

ATADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ (6)

KOCSMA, vidéken, házal eladó, Ugyanott szép fűszerüzlet, berendezés, épület anyag, parketta s téglá eladó. Értekezni Vargakert, K. Tóth utca 15. sz. Kiss Lászlóné. 6-841

TELJES szabóműhelyberendezés, vasalókkal s vindófnival eladó. Cím a kiadóban. 6-800

LAKÁSCSERE (53)

MISKOLCON levő két-szobás, összkomfortos lakószobát elcserélném debreceni hasonló, vagy kisebb lakással. Cím a kiadóban. 53-754

LAKÁST KERES (52)

KERESSEK szoba, konyhás lakást, bútor nélküli, központban lehet albérleti is, magános öregúr, Csapó u. 16., festéküzlet. 52-795

HAZASULANDO fiatal pár lakást keres, Közvétitöket díjazunk Cím a kiadóban. 52-892

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

KVARTÉLYT kap rendezetlenebb férfi, magánosnál, azonnal is, Nyil utca 89. sz. 4 ajtó. 10-882

INGOSAG ELADÁS VEGYES (36)

JÉGSZEKRENY nagy két ajtos, anghasznaít eladó Cím a kiadóban 36-120 vv

CHAISELONGUE takaró és függöny eladó Piac utca 64, házfelügyelől, délelőtt 10-12. szombat, vasárnap. 36-871

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, koscsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron árusít becserél, vásárol, vitez Nagy János, Hatvan utca 41 telefon: 26-19. 24-27 6. 5

GAZDASÁGI TERMENY (25)

MEGREDELHET gyökerez szőlővesszőt, s magasztörzsi pószmétét méznádmagot, 40 kévé nád eladó Legányi út 35 hivatalban. 11-634 vv

VETNI való babarózsaburgonyát cserélek kukoricáért, Magoss Gy. tér 12 vendéglőben. 11-834

HASZNALI RUHA, CIPO (69)

NEGYVENEGYES fekete magasszárú férfi cipő eladó, Egyamlom u. 3 szám. 69-875

KULONFELE ruhák, neműk és női ruha, jó állapotban eladó Homok utca 40 sz. 69-796

VADONATUJ tisztülköpény eladó, Értekezni a Csokonai Színház szobájánál. 69-551

LEN damaszt, 6 személyes abrosz, asztalkendőkkel eladó, Gönczi u. 3 szám. 69-548

FEKETE zakó, fekete nadrággal eladó Böszörményi út 26. 69-852

ELADÓ női bőrtápu fél cipő 37-es s 39-es számú megtekinthető Hegyi M utca 36. Homokkert. 69-873

SZMOKING legfinomabb angol anyagból, alighasznaít, olcsón eladó Kazinczy utca 3. 69-859

BEKEEELI anyagból készült pepita öitöny eladó, Leány utca 4. szám szabóüzlet. 69-865

FÜZHELY KÁLYHA (46)

FEHÉR zománczott 2 karikás gázrész, 2 plusz fotel eladó, Piac utca 46 46-561

ÉPÍTKEZESI ANYAGOK (20)

ELADÓ csónak, egyszerűes 100x200-as pallótokecs 6 szárnyú ablakok kétszárnyú ajtó tokkál, 2 darab árusítóasztal, s zárt üveges felsőrészrel, Széchenyi utca 6. asztalosműhely. 20-851

ELADÓ vas ablakrács, lemez cégtábla, egyéb vasak, szerszámok, István út 4. 20-858

ELADÓK építési állványok, pallók és egyéb építkezési felszerelések Richter Precizion VI körzőkészlet, Megtekinthető 12-13-14-én, Andaházy utca 6. sz. alatt. 20-855

INGOSAG VÉTEL VEGYES (37)

HÁZI vízellátó berendezést (motor, szivattyú, hidrofórtartály) lehetőleg Si-Hi gyártmányú keressék megvételre, Cím a kiadóban. 37-585

INGOSAG ELADÁS VEGYES (36)

HETVEN darab angora nyul, 96 helyel, modern ketteccel és 10 család méh, nagy országos fekvő kaptárban eladó, Bojtor Lajos, Földes, községháza. 14-560

ANYAPULYKÁKAT részben tenyésztésre, hozzáértőnek kiadnék vézmentes helyre. Értekezni: hétköznap Hatvan u. 41 sz. 14-840

ELADÓ 4 darab yorkstri 7 hóapons malacok Megtekinthető: Hegyi Mihályné utca 36 szám. Homokkert. 14-874

Szerkesztésért felios: PALFI JOZSEF

Kiadásért felios: IFJ SZIGETHY GYULA

foszerkesztő, n igazgató Kiadja es nyomja: **HISZANTULI KONYV ÉS LAPKIAO RI.**

Műszaki vezető: **SZIGETHY KAROLY**

INGATLANFORGALMI IRODA (40)

ELADÓ Rothermere u. 43 nagyfrontú, alápincézett ház, beköltözhető lakások Megbizott P. Péterfia utca 53. 40-490

ELADÓ HAZ (17)

MIKEPÉRCSEI úti rokkanttelep, Erdely utca 33 számú haz eladó, azonnal beköltözhető. 17-668

VAROS forgalmas helyen üzletes haz eladó, Azonnal beköltözhető 2 Honvédszázarezed utca 26 szám (volt Nyugoti utca). 17-750

ELADÓ Csokonai utca 23 sz. üzletes sarokház. 17-881

ELADÓ jutányosan egy többakásos haz, Tóth Árpád utca 30. 17-1664

HAZ, 2 szoba, konyha, spájz, 200 négyszögű terület, átépítéssel 16,000 pengőért eladó, Sárkány utca 3. 17-771

ELADÓ részben adómentes úriház, beköltözhető lakással, 115,000 P-ért, tökebefektetésre is kiválóan alkalmas, Nyil u. 63 szám. 17-612

INGATLANT KERESMEGVÉTELRE (38)

KERESSEK megvételre házhelyet, Böszörményi út 81. 38-801

FOLDBERLET (23)

KIADÓ 600 kadrát föld, gyümölcsstermésel együtt felesbe, a Homokkertben. Értekezni lehet: Wesselényi u. 3. vendéglőben. 23-820

BERBEADÓ Négyes községben (Borsod vm.) 100 kat, hold tanyasföld, Érdeklődni lehet P. Pap Pongrácz gazd, tanárnál Szeghalom (Békes vm.) Baross G. utca 3. 23-523

EGY feles dinnyést előgadó, kövesúthoz egy kilométerre, Haláp 130, Papp Péter, állomáshoz 10 per. 23-773

ELADÓ FÖLD (15)

</